

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2018

Finspångs kommun

Annika Hansson
Certifierad kommunal
revisor

Roni Bermal
Revisionskonsult

Lara Masri
Revisionskonsult

Sara Sommarin
Revisionskonsult

april 2019

Innehåll

1.	Sammanfattning.....	2
2.	Inledning.....	3
2.1.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2.	Revisionskriterier	4
3.	Granskningsresultat.....	5
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1.	Iakttagelser.....	5
3.1.2.	Revisionell bedömning	6
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	7
3.2.1.	Iakttagelser.....	7
3.2.2.	Revisionell bedömning	9
3.3.	Rättvisande räkenskaper	9
3.3.1.	Iakttagelser.....	9

1. Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för 2018. Uppdraget är en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2018.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?

Vi bedömer att årsredovisningen allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans och det finns inget underskott från tidigare år att täcka. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed utom avseende den sammanställda redovisningen. Dessa uppgifter återfinns i årsredovisningens avsnitt verksamheterna.

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att årets resultat är delvis förenligt fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Fem av de finansiella målen för 2018 är uppfyllda och ett är inte uppfyllt. Vi bedömer måluppfyllelsen som god. Vi noterar att målet avseende årets resultat för 2018 är sänkt till 1 procent, i enlighet med det som fullmäktige fastställt. Det långsiktiga målet med 2 procent redovisas också och detta uppnås inte. I vår bedömning har vi utgått från målet för 2018.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens åiterrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten i budget 2018-2020. Vi noterar att sex av de verksamhetsmässiga målen för 2018 är uppfyllda, åtta är delvis uppfyllda och ett är inte uppfyllt. Vi bedömer måluppfyllelsen som svag.

Kommunstyrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är upprättade enligt god redovisningssed.

2. Inledning

I lag om kommunal redovisning regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är styrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.1. Syfte och revisionsfrågor

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (12:2) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Sektorernas rapportering till fullmäktige har granskats såsom den presenteras i årsredovisningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för

att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma. Vårt uppdrag omfattar inte en granskning och prövning om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunens ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisionsmed utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts beroende på om vägledningen har beaktas i årets revisionsplan. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2019-03-05. Viss granskning har också gjorts av version 2019-04-02. Kommunstyrelsen fastställer årsredovisningen 2019-04-10 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2019-04-24.

Rapportens innehåll har sakgranskats av personal på Ekonomi- och styrningsavdelningen.

2.2. Revisionskriterier

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen (KL)
- Lag om kommunal redovisning (KRL)
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)
- Fullmäktiges beslutade mål om god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Iakttagelser

Utveckling av kommunens verksamheter

I förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser som inträffat under räkenskapsåret. Det redovisas några enstaka händelser efter året utgång. Det sker inte under någon särskild rubrik utan sker på olika platser i årsredovisningen.

Av årsredovisningen framgår i tillräcklig omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter. Kopplingen bör göras tydligare till hur detta kommer att påverka kommunens ekonomi och prioriteringar inom olika områden.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av diagram och verbal information.

Förvaltningsberättelsen innehåller även information om andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten. Kommunens styrmodell innebär att man använder sig av strategiska mål och styrkort. I förvaltningsberättelsen finns en överskådlig sammanställning av måluppfyllelsen och i avsnittet verksamheter sker en fyllig och informativ redovisning. Ekonomiska nyckeltal redovisas i förvaltningsberättelsen medan nyckeltal redovisas i separat bilaga.

Gemensam förvaltningsberättelse

Det finns en kortfattad beskrivning av den gemensamma verksamheten för kommunen och de bolag som ingår i den sammanställda redovisningen i årsredovisningens avsnittsammanställd redovisning under rubriken verksamheter. De upplysningar som ska ge en samlad bild över de ekonomiska engagemangen i företagen enligt RKR 8.2 Sammanställd redovisning lämnas i detta avsnitt. Redovisningen kan utvecklas ytterligare genom att kommentarer även för det sammanställda resultatet redovisas i den ekonomiska översikt och analys som görs för kommunen.

Investeringsredovisning

Årets investeringar redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. I tabellen med redovisning per projekt redovisas total budget uppdelad på "ombudget" från 2017 samt investeringsbudget från 2018. Totalt utfall redovisas uppdelat på IB utfall och utfall 2018. Det framgår också belopp som är kvar av budget. I tabell som redovisar investeringar per sektor redovisas även prognos för pågående investeringsprojekt. I text kommenteras övergripande om totala investeringsbelopp samt projekt som är aktuella. Några kommentarer till avvikelser mot budget för avslutade projekt eller i prognos lämnas inte. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

Driftredovisning

Utfallet av kommunens driftverksamhet jämfört med budget samt prognos under året redovisas i avsnittet ekonomisk översikt och analys i förvaltningsberättelsen. Analys till avvikelser och jämförelse med budget för verksamheter inom respektive sektor redovisas i avsnittet Verksamheter under rubriken ekonomi. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns. I tabellen nedan redovisas prognos för budgetavvikelse för de olika sektorerna

Sektor	Tertial 1	Delårsrapport	Budgetavvikelse 2018-12-31	Avvikelse %	Budget 2018
Politisk organisation	540	1 503	169	1,16%	-14 541
Ledningsstab	2 214	-1 625	4 912	4,15%	-118 388
Social omsorg	-20 969	-18 551	-18 629	-8,23%	-226 403
Samhällsbyggnad	-4 232	-1 262	108	0,14%	-76 750
Utbildning	-19 600	-21 700	-20 870	-4,03%	-517 826
Vård och omsorg	4 910	7 159	8 367	2,78%	-300 707
Kommungemensamma kostnader	18 506	19 762	21 888	153,92%	-14 220
Finansenheten inkl skatt och statsbidrag	11 256	19 463	13 958	1,09%	1 281 400
	-7 375	4 749	9 903	78,81%	12 565

Balanskravsresultat

Förvaltningsberättelsen innehåller en balanskravsutredning i enlighet med KRL. Årets resultat efter balanskravsutredning, där reavinster korrekt dragits bort, uppgår till 8 948 tkr. Vi tar ingen hänsyn till den justering kommunen gör efter detta. Det finns inget underskott att täcka från tidigare år.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av ekonomisk ställning i avsnittet ekonomisk översikt och analys.

3.1.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans och det finns inget underskott från tidigare år att täcka. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed utom avseende den sammanställda redovisningen, där uppgifterna finns i årsredovisningens avsnitt verksamheterna.

3.2. God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt en *Strategisk plan 2018-2020 och budget 2018* innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål:

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen 2018 görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2018. Noterbart är att målet avseende årets resultat i strategisk plan för år 2018 är sänkt till 1 procent av skatteintäkter, generella bidrag och kommunalekonomisk utjämning för 2018. , i delårsredovisningen var målet sänkt till 1 procent.

Av redovisningen framgår att 4 av 6 finansiella mål anses kunna uppfyllas.

Mål	Resultat
1. Årets resultat (före balanskravsutredningen) ska årligen uppgå till 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. I Strategisk plan 2018-2020 och budget 2018 har målet sänkts till 1 procent för 2018.	Årets resultat uppgår till 1,7 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Det långsiktiga målet är inte uppfyllt. Det sänkta målet för 2018 uppnås vilket redovisas i text och fotnot till tabellen för avstämning av finansiella mål för god ekonomisk hushållning, inte i själva tabellen. Bedömning av styrkort görs utifrån denna nivå.
2. Kommunens eget kapital ska inflations-säkras.	Årets resultat uppgick till 3,9 procent av eget kapital. Inflationen (KPI) låg på 2,0 procent. Målet är uppfyllt.
3. Kommunens soliditet enligt blandmodellen ska öka eller hållas oförändrad. Soliditet inklusive pensionsförpliktelse ska vara större än noll.	Soliditeten enligt blandmodellen ökade med 0,9 procent. Soliditeten inklusive pensionsförpliktelsen är 7 procent. Målet är uppfyllt.
4. Kommunens nettokostnader ska inte öka snabbare än skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.	Verksamhetens nettokostnader ökade med 3,6 procent. Skatteintäkter och statsbidrag ökade med 2,7 procent. Målet är inte uppfyllt.
5. Investeringar bör finansieras med egna medel. Endast stora och långsiktiga investeringar eller investeringar som innebär lägre eller lika driftkostnader kan lånefinansieras.	Årets investeringsutgifter uppgick till 48,2 mkr. Försäljning av anläggningstillgångar uppgick till 9,9 mkr, vilket ger nettoinvesteringar på 38,3 mkr. De internt tillförda medlen uppgick till 80 mkr. Målet är uppfyllt.
6. Kommunens skattesats ska vara oförändrad.	Skattesatsen är oförändrad. Målet är uppfyllt.

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en uppföljning av samtliga mål som fullmäktige fastställt för verksamheten. Av den framgår att 6 av 15 mål har uppfyllts, 8 har delvis uppfyllts och 1 mål har inte uppfyllts. En bedömning redovisas där även vissa förslag till åtgärder redovisas.

Perspektiv och mål

Bedömning 2018

Tillväxt & Utvecklingsperspektiv

Finspång ska bidra till en hållbar global utveckling

Bra

Finspång ska vara en attraktiv boendekommun

Varning

Det ska finnas ett rikt utbud av kultur-, fritids- och friluftaktiviteter av god kvalitet

Bra

Ändamålsenlig och attraktiv utbildning ska finnas i Finspång

Varning

Finspång ska ha en hållbar social utveckling

Bra

Finspång ska ha en hållbar ekologisk utveckling

Bra

Näringslivet i Finspång ska stärkas och breddas

Ej godkänt

Finspång ska vara en trygg kommun att bo och vistas i

Bra

VERKSAMHET (kommunen som verksamhetsutvecklare)

I kontakt med kommunen och av kommunen finansierade verksamheter ska god service erbjudas

Varning

Vid behov av stöd och omsorg av kommunen och av kommunen finansierade verksamheter ska genomförandet präglas av god kvalitet, individuell delaktighet och trygghet

Varning

Hög måluppfyllelse inom alla delar av utbildningssystemet

Varning

MEDARBETARE

Finspångs kommun ska vara en attraktiv arbetsplats

Varning

Finspångs kommun ska ha engagerade och motiverade chefer och medarbetare som är

Varning

AK

professionella i sin yrkesutövning

EKONOMI

Finspångs kommun ska ha ekonomisk kontroll

Varning

Finspångs kommun ska ha en hållbar ekonomisk utveckling

Bra

3.2.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att årets resultat är delvis förenligt fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Fem av de finansiella målen för 2018 är uppfyllda och ett är inte uppfyllda. Vi bedömer måluppfyllelsen som god. Vi noterar att målet avseende årets resultat för 2018 är sänkt till 1 procent, i enlighet med det som kommunfullmäktige fastställt. Det långsiktiga målet med 2 procent redovisas också och detta uppnås inte. I vår bedömning har vi utgått från 1 procent.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten i budget 2018-2020. Vi noterar att sex av de verksamhetsmässiga målen för 2018 är uppfyllda, åtta är delvis uppfyllda och ett är inte uppfyllda. Vi bedömer måluppfyllelsen som svag.

Kommunstyrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

3.3. Rättvisande räkenskaper

3.3.1. Iakttagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt KRL 5.1 och omfattar tillräckliga noter. Kommunen särredovisar välfärdsmiljarderna från övriga generella statsbidrag. Vi accepterar detta som en jämförelsestörande post.

Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt kommunens intäkter och kostnader för året samt hur det egna kapitalet har förändrats under räkenskapsåret. Jämförelse med föregående år lämnas för varje delpost.

Årets resultat är positivt och uppgår till 22,5 mnkr (22,9 mnkr). Resultat medför därför en positiv avvikelser mot budget med ca 9,9 mnkr. Av lämnade resultatkommentarer i avsnittet verksamheterna redogörs för budgetavvikelsena. En bidragande orsak till överskottet är att kommunen erhöll medel från Migrationsverket som bedömdes som osäker fordran vid bokslut 2017. Denna intäkt översteg prognosen från oktober med 20 mnkr.

M

<i>Resultaträkning mnkr</i>	<i>Utfall 2017- 12-31</i>	<i>Utfall 2018- 12-31</i>	<i>Ökning/minskning %</i>	<i>Avvikelse mot bud- get</i>
Verksamhetens intäkter	304,6	305,4	0,3%	-44,6
Verksamhetens kostnader	-1 481,8	-1 517,2	2,4%	48,7
Avskrivningar	-47,4	-57,7	21,9%	-2,2
Verksamhetens nettokostnader	-1 224,5	-1 269,5	3,7%	2,0
Skatteintäkter	972,1	989,3	1,8%	0,2
Generella statsbidrag	278,3	295,2	6,1%	-5,1
<i>Summa skatt och generella statsbi- drag</i>	<i>1 250,4</i>	<i>1 284,5</i>	<i>2,7%</i>	<i>-4,9</i>
Finansiella intäkter	26,8	32,7	22,2%	7,0
Finansiella kostnader	-29,8	-25,2	-15,2%	5,8
Årets resultat	22,9	22,5	98,1%	9,9

Verksamheternas nettokostnader inklusive avskrivningar ökade med 3,7 % medan skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning har ökat med 2,7 %. Motsvarande förhållande rådde även under 2017 då verksamhetens nettokostnader ökade med 6,5 % och skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning ökade med 1,8 %. Det är ett av kommunens finansiella mål att nettokostnadsökningen ska vara lägre än ökningen av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Vi ser det som mycket viktigt att detta mål nås för att kommunen även i fortsättningen ska ha en ekonomi i balans.

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Balansräkningen redovisar i allt väsentligt kommunens tillgångar, avsättningar och skulder per balansdagen. Balansposterna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade samt har värderats enligt principerna i KRL.

Från och med 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4). Kommunen gick över till komponentavskrivning under 2015, vilket vi ser positivt på.

Redovisning av placeringar för pensionsändamål redovisas enligt RKR 7.1. Redovisning av totalt åtagande med återlån noterad finns i not.

Avsättningarna för sanering i Lotorp och Rejmyre har minskat med årets åtgärder. Redovisningen kan utvecklas genom att upplysning lämnas om förväntad utbetalningstidpunkt, ränteberäkning m.m. enligt RKR 10.2. En avsättning för omställningsstöd till avgående politiker har tillkommit.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt rekommendation. Den omfattar tillräckliga noter.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är uppställda jämte kommunens räkenskaper och omfattar motsvarande noter. Uppställningen följer god redovisningssed.

Konsolideringen innefattar samtliga de företag som enligt kraven i RKR:s rekommendation 8.2 Sammanställd redovisning ska ingå. Eliminering av koncerninterna poster har i allt väsentligt utförts.

Tilläggsupplysningar och redovisningsprinciper

Årsredovisningen lämnar tillräckliga tilläggsupplysningar och redogör för tillämpade redovisningsprinciper i tillräcklig omfattning.

3.3.1.1. Revisionell bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är upprättade enligt god redovisningssed.

2019-04-15

Lars Högberg
Uppdragsledare

Annika Hansson
Projektledare